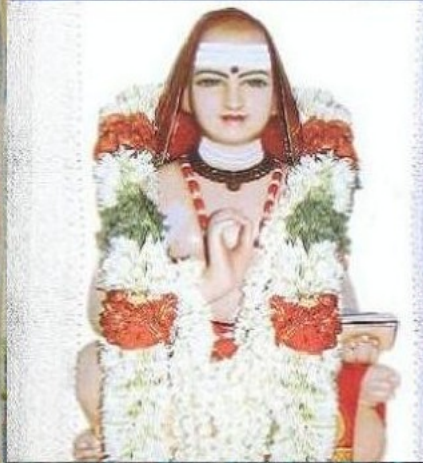

LAGHUVĀKYAVṚTTI

लघुवाक्यवृत्ति

Śaṅkara

DE BETEKENIS VAN DE ZIN
'IK BEN BRAHMAN'

Over dit boek

Voor het direct begrijpen van de betekenis van de verklaring 'Dat zijt Gij' stelt Śaṅkara het kennen van het onderscheid tussen het Zelf en niet-Zelf een vereiste. Dit geldt voor alle *mahāvākya's* die de eenzelligheid van *Ātman* en Brahman verkondigen. De kennis van 'Ik ben Brahman' is echter een voorwaarde voor het opdagen van de betekenis van de uitspraak 'Dat zijt Gij'. Het verwerven van de kennis van 'Ik ben Brahman' heeft Śaṅkara in dit 18 verzen tellende korte werk *Laghu Vākya Vṛtti* behandeld. Letterlijk betekent *Laghu Vākya Vṛtti* 'een korte uitleg van Vedische verklaringen'.

Ferit Arav
2014

Afbeelding op de omslag: *Śaṅkara*. Textiel (gemengd materiaal) achter glas, 60x50 cm. Ontwerp en vervaardiging door Madelon de la Rive Box, 2007

लघुवाक्यवृत्ति

LAGHUVĀKYAVṚTTI

**Over de betekenis van de zin
'Ik ben Brahman'**

Laghuvākyavṛtti

Over de betekenis van de zin 'Ik ben Brahman'

1. Het grofstoffelijke lichaam bestaat uit vlees.
Het subtiële lichaam bestaat uit indrukken,
Tezamen met de zintuigen, organen van handeling,
Het intellect en de levenskracht.
2. Het oorzakelijke lichaam is onwetendheid.
De Getuige is het bewustzijn dat ze [allen] verlicht.
Reflectie van het bewustzijn, verbonden met het intellect,
Is de doener van goede en slechte handelingen.
3. Hij (de doener) rent onophoudelijk [her en der]
In dit en de volgende levens, vanwege karma.
Puur bewustzijn moet met opperste inspanning
Worden onderscheiden van zijn reflectie op het intellect.
4. Alleen in de wakende- en in de droomstaat
Schijnt de reflectie van het bewustzijn.
Maar wanneer het oplost in diepe slaap
Verlicht puur bewustzijn onwetendheid.
5. In de wakende staat wordt zelfs de stilte in de geest
Door puur bewustzijn verlicht.
Gedachten worden ook door puur bewustzijn verlicht,
Tezamen met de reflectie van puur bewustzijn.
6. Zoals warmte in water, verhit door vuur
Het lichaam kan verwarmen,
Zo ook het intellect, verlicht door bewustzijn
Verlicht anderen met het gereflecteerde licht.
7. Ideeën van goed en slecht in wat waargenomen wordt
Zijn activiteiten van het intellect.
Deze activiteiten, tezamen met hun objecten,
Worden verlicht door puur bewustzijn.
8. Apart van alle zintuiglijke ervaringen als smaak
En de samenhangende ideeën als goed en slecht
Staat het absolute, puur bewustzijn
Waardoor ze worden gekend.
9. Gedachten veranderen voortdurend,
Maar bewustzijn niet.
Zoals de draad in een parelsnoer,
Doordringt puur bewustzijn alle gedachten.

10. Een draad, bedekt door parels,
Kan tussen twee parels worden gezien.
Zo ook kan puur bewustzijn, bedekt door gedachten
Tussen twee opeenvolgende gedachten worden gekend.
11. Nadat een gedachte is opgehouden
En de volgende nog niet is opgerezen,
Schijnt onbewogen puur bewustzijn,
Tussenin, uit zichzelf overduidelijk.
12. Geleidelijk oplopend naar een, twee, drie tellen,
Moet het beteugelen van alle gedachten
Met inspanning beoefend worden
Door hen die naar de ervaring van Brahman streven.
13. Dit individuele Zelf wordt uiteindelijk
Eén met Brahman, het ongedifferentieerde,
Door de realisatie van "Ik ben Brahman".
Dat is het doel van deze verhandeling.
14. Bewustzijn met gedachten, ben ik,
En één met ongedifferentieerde Brahman.
De zelfoprijzende gedachten daarom
Moeten met inspanning beteugeld worden.
15. Door [alle gedachten] te beteugelen wordt *Samādhi*,
Het uiteindelijke doel van alle yogi's, verwezenlijkt.
Als dat niet lukt, beteugel de gedachten voor één ogenblik
Telkens met het vertrouwen dat jij Brahman bent.
16. De trouwhartige moet mediteren dat hij Brahman is
Met het uiterste van zijn denkvermogen.
Deze lering zo goed mogelijk begrepen hebbende
Contempleer altijd op deze waarheid.
17. Mediterend op Dat, sprekend over Dat,
Elkaar verlichtend met Dat,
Opgelost zijnde in Dat als het opperste voleinding,
Noemen de wijzen dit alles 'contemplatie op Brahman'.
18. Wanneer de overtuiging dat *ātman* het lichaam was,
Plaats maakt voor de twijfelloze overtuiging
Van de eenheid van *ātman* en Brahman, is men volmaakt.
Wanneer die mens sterft, is hij zonder twijfel, bevrijd..

लघुवाक्यवृत्ति

Laghuvākyavṛtṭiḥ

स्थूलो मांसमयो देहो सूक्ष्मः स्याद्वासनामयः ।
ज्ञानकर्मेन्द्रियैः सार्धं धीप्राणौ तच्छरीरगौ ॥ १ ॥

sthūlo māṁsamayo deho sūkṣmaḥ syādvāsanāmayah |
jñānakarmendriyaiḥ sārđhaṁ dhīprāṇau tataccharāragau || 1 ||

sthūla: het grofstoffelijke lichaam (toevoegsel); *māṁsamayo*: het vleeselijke; *deho*: lichaam; *sūkṣmaḥ*: het subtiële (toevoegsel); *syāt*: is; *vāsanāmayah*: omvat verlangens, neigingen, indrukken; *jñānakarmendriyaiḥ*: de zintuigen en organen van handeling; *sārđhaṁ*: samen met; *dhīprāṇau*: het intellect en de levenskracht; *tataccharāragau*: samengaand met dat lichaam.

1. Het grofstoffelijke lichaam bestaat uit vlees.
Het subtiële lichaam bestaat uit indrukken,
Tezamen met de zintuigen, organen van handeling,
Het intellect en de levenskracht.

अज्ञानं कारणं साक्शी बोधस्तेषां विभासकः ।
बोधाभासो बुद्धिगतः कर्ता स्यात्पुण्यपापयोः ॥ २ ॥

ajñānaṁ kāraṇaṁ sākṣī bodhasteṣāṁ vibhāsakah |
bodhābhāso buddhigataḥ kartā syātpuṇyapāpayoḥ || 2 ||

ajñānaṁ: onwetendheid; *kāraṇaṁ*: de oorzaak (het causale lichaam); *sākṣī*: de getuige; *bodhas*: zuiver bewustzijn; *teṣāṁ vibhāsakah*: van hen, de verlichter; *bodhābhāsa*: reflectie van puur bewustzijn; *buddhigataḥ*: verbonden aan het intellect; *kartā*: de doener; *syāt*: is; *uṇyapāpayoḥ*: van goede en slechte handelingen.

2. Het oorzakelijke lichaam is onwetendheid.
De Getuige is het bewustzijn dat ze [allen¹] verlicht.
Reflectie van het bewustzijn, verbonden met het intellect²,
Is de doener van goede en slechte handelingen.

¹ De drie lichamen, stoffelijk, subtiel en causaal, zijnde de toevoegingen op het Zelf.

² Zich individualiteit verbeeldend als gevolg van onwetendheid.

स एव संसरेत्कर्मवशाल्लोकद्वये सदा ।
 बोधाभासाच्छुद्धबोधं विविच्यादतियत्नतः ॥ ३ ॥

*sa eva saṃsaretkarmavaśāllokadvaye sadā |
 bodhābhāsācchuddhabodham vivicyādatiyatnataḥ || 3 ||*

sa: hij (*jīva*, het individu); *eva*: alleen; *saṃsaret*: zwerft rond (door geboorte en dood); *karmavaśāt*: onder invloed van handeling; *lokadvaye*: in de twee werelden; *sadā*: onophoudelijk; *bodhābhāsāt*: van zijn weerspiegeling op het intellect (*jīva*); *śuddhabodham*: het zuivere bewustzijn; *vivicyād*: men moet onderscheiden; *ādatiyatnata*: met opperste inspanning.

- 3. Hij (de doener) rent onophoudelijk [her en der]
 In dit en de volgende levens, vanwege karma³.
 Puur bewustzijn moet met opperste inspanning
 Worden onderscheiden van zijn reflectie op het intellect.**

जागरस्वप्नयोरेव बोधाभासविडम्बना ।
 सुप्तौ तु तल्लये बोधः शुद्धो जाड्यं प्रकाशयेत् ॥ ४ ॥

*jāgarasvapnayoreva bodhābhāsaṣaḍdambanā |
 suptau tu tallaye bodhaḥ śuddho jāḍyaṃ prakāśayet || 4 ||*

jāgarasvapnayoh: de wakende en droom staten; *eva*: alleen; *bodhābhāsaṣaḍdambanā*: de diverse verbindingen en activiteiten van het gereflecteerde bewustzijn; *suptau*: in diepe slaap; *tu*: terwijl; *tallaye*: (*tat laye*) die zijn vermengd; *śuddho bodhaḥ*: het pure bewustzijn; *jāḍyaṃ*: onwetendheid; *prakāśayet*: verlicht.

- 4. Alleen in de wakende- en in de droomstaat
 Schijnt de reflectie van het bewustzijn.
 Maar wanneer het⁴ oplost in diepe slaap
 Verlicht puur bewustzijn onwetendheid.**

³ De vruchten van zijn handelingen.

⁴ De reflectie als de getuige of kenner wordt tezamen met het intellect (de weerspiegelaar) weer opgelost in puur bewustzijn.

जागरेऽपि धियस्तूष्णीभावः शुद्धेन भास्यते ।
धीव्यापाराश्च चिद्भास्याश्चिदाभासेन संयुताः ॥ ५ ॥

*jāgare 'pi dhiyastūṣṇīmbhāvaḥ śuddhena bhāsyate |
dhīvyāpārāśca cidbhāsyāścidābhāseṇa saṁyutāḥ || 5 ||*

jāgare: in de wakende staat; *api*: ook; *dhiya*: van het intellect; *tūṣṇīmbhāvaḥ*: de kalme of ongemodificeerde staat; *śuddhena*: door het pure bewustzijn; *bhāsyate*: wordt verlicht; *dhīvyāpā*: de activiteiten van het intellect; *ca*: ook; *cidbhāsyate*: het object van de verlichting van puur bewustzijn; *cidābhāseṇa*: met de reflectie van puur bewustzijn; *saṁyutāḥ*: samen.

5. In de wakende staat wordt zelfs de stilte in de geest
Door puur bewustzijn verlicht.
Gedachten worden ook door puur bewustzijn verlicht,
Tezamen met de reflectie⁵ van puur bewustzijn.

वह्निताप्तजलं तापयुक्तं देहस्य तापकम् ।
चिद्भास्या धीस्तदाभासयुक्तान्यं भासयेत्तथा ॥ ६ ॥

*vahnitaptajalam tāpayuktaṁ dehasya tāpakam |
cidbhāsyā dhīstadābhāsayuktānyam bhāsayettathā || 6 ||*

vahnitaptaṁ: verhit op vuur; *jalam*: water; *tāpayuktaṁ*: in verbinding zijnde met hitte; *dehasya*: van het lichaam; *tāpakam*: de oorzaak van verhitting; *cidbhāsyā*: door puur bewustzijn stralend gemaakt; *dhī*: het intellect; *tad ābhāsayuktā*: verbonden met de reflectie van dat (met het puur bewustzijn); *ānyam*: andere objecten; *bhāsayet*: onthult; *tathā*: op dezelfde wijze, zo ook.

6. Zoals warmte in water, verhit door vuur
Het lichaam kan verwarmen,
Zo ook het intellect, verlicht door bewustzijn
Verlicht anderen⁶ met het gereflecteerde licht.

⁵ De getuige of kenner.

⁶ Externe objecten.

रूपादौ गुणदोषादिविकल्पा बुद्धिगाः क्रियाः ।

ताः क्रिया विषयैः सार्धं भासयन्ती चितिर्मता ॥ ७ ॥

rūpādau guṇadoṣādivikalpā buddhigāḥ kriyāḥ |

tāḥ kriyā viṣayaiḥ sārdham bhāsayantī citirmatā || 7 ||

rūpādau: in vorm enz. (in zintuiglijke objecten); *guṇadoṣādivikalpāḥ:* noties van goed en kwaad; *buddhigāḥ:* samenhangend met het intellect; *kriyāḥ:* activiteiten; *tāḥ:* deze; *kriyā:* activiteiten (van de geest); *viṣayaiḥ:* met [zintuiglijke] objecten; *sārdham:* tezamen; *bhāsayantī:* als verlichtend; *citi:* puur bewustzijn.

7. Ideeën van goed en slecht in wat waargenomen wordt

Zijn activiteiten van het intellect.

Deze activiteiten, tezamen met hun objecten,

Worden verlicht door puur bewustzijn.

रूपाच्च गुणदोषाभ्यां विविक्ता केवला चितिः ।

सैवानुवर्तते रूपरसादीनां विकल्पने ॥ ८ ॥

rūpācca guṇadoṣābhyāṁ viviktā kevalā citiḥ |

saivānuvartate rūparasādīnāṁ vikalpane || 8 ||

rūpāt: van vorm; *ca:* en; *guṇadoṣābhyāṁ:* van ideeën als goed en slecht; *viviktā:* onderscheidend, apart, separaat; *kevalā:* het Absolute; *citiḥ:* puur bewustzijn; *sa:* zij (puur bewustzijn); *eva:* waarlijk; *ānuvartate:* staat achter; *rūparasādīnāṁ:* van vorm, smaak enz.; *vikalpane:* het weten, kennen.

8. Apart van alle zintuiglijke ervaringen als smaak

En de samenhangende ideeën als goed en slecht

Staat het absolute, puur bewustzijn

Waardoor ze worden gekend.

कशणे कशणेऽन्यथाभूता धीविकल्पाश्चितिर्न तु ।
मुक्तासु सूत्रवद्बुद्धिविकल्पेषु चितिस्तथा ॥ ९ ॥

*kṣaṇe kṣaṇe 'nyathābhūtā dhīvikalpāścitiṛna tu |
muktāsu sūtravadbuddhivikalpeṣu citistathā || 9 ||*

kṣaṇe kṣaṇe': op elk moment; *anyathābhūtā*: zijn veranderlijk, afwisselend; *dhīvikalpā*: de modificaties van het intellect; *citi*: puur bewustzijn; *tu na*: maar niet; *muktāsu*: in [een snoer van] parels; *sūtravad*: zoals de draad; *buddhivikalpeṣu*: in en door de modificaties van het intellect; *citihi*: puur bewustzijn; *tathā*: [is] inherent.

**9. Gedachten⁷ veranderen voortdurend,
Maar bewustzijn niet.
Zoals de draad in een parelsnoer,
Doordringt puur bewustzijn alle gedachten.**

मुक्ताभिरावृतं सूत्रं मुक्तयोर्मध्य ईक्ष्यते ।
तथा वृत्तिविकल्पैश्चित्स्पष्टा मध्ये विकल्पयोः ॥ १० ॥

*muktābhirāvṛtaṁ sūtraṁ muktayormadhyā īkṣyate |
tathā vṛttivikalpaiścitspaṣṭhā madhye vikalpayoḥ || 10 ||*

muktābhi: door de parels; *āvṛtaṁ*: bedekt, over heen gelegd; *sūtraṁ*: de draad; *muktayoho*: twee parels; *madhye*: tussen in; *īkṣyate*: wordt waargenomen; *tathā*: zo ook; *avṛtti*: verborgen; *vikalpahi*: door de modificaties [van het intellect]; *cit*: puur bewustzijn; *spaṣṭhā*: duidelijk; *madhye*: tussen in; *vikalpayoḥ*: twee modificaties (gedachten).

**10. Een draad, bedekt door parels,
Kan tussen twee parels worden gezien.
Zo ook kan puur bewustzijn, bedekt door gedachten
Tussen twee opeenvolgende gedachten worden gekend.**

⁷ Modificaties van het intellect, mentale activiteit.

नष्टे पूर्वविकल्पे तु यावदन्यस्य नोदयः ।
निर्विकल्पकचैतन्यं स्पष्टं तावद्विभासते ॥ ११ ॥

*naṣṭe pūrvavikalpe tu yāvadanyasya nodayaḥ |
nirvikalpakacaitanyam spaṣṭam tāvad vibhāsate || 11 ||*

naṣṭe: na het opgehouden; *pūrvavikalpe*: een voorafgaande gedachte; *tu*: maar; *yāvad*: terwijl; *anyasya*: van een andere [gedacht]; *na*: is niet; *udayaḥ*: de verschijning; *nirvikalpakacaitanyam*: het onbewogen puur bewustzijn; *spaṣṭam*: duidelijk; *tāvad*: tussenruimte, interval; *vibhāsate*: schijnt [er doorheen].

- 11. Nadat een gedachte⁸ is opgehouden
En de volgende nog niet is opgerezen,
Schijnt onbewogen puur bewustzijn,
Tussenin, uit zichzelf overduidelijk.**

एकद्वित्रिकशेष्वेवं विकल्पस्य निरोधनम् ।
क्रमेणाभ्यस्यतां यत्नाद्ब्रह्मानुभवकाहिखेकशभिः ॥ १२ ॥

*ekadvitrikṣaṇeṣvevaṁ vikalpasya nirodhanam |
krameṇābhyasyatām yatnādbrahmānubhavakāikṣibhiḥ || 12 ||*

ekadvitrikṣaṇe: van één, twee, drie momenten; *evaṁ*: op deze wijze; *vikalpasya*: van een modificatie, verandering; *nirodhanam*: beteugeling; *krameṇā*: stapsgewijze, gradueel, *ābhyasyatām*: moet worden geoefend; *yatnād*: met zorgvuldigheid; *brahmānubhavakāikṣibhiḥ*: aspiranten naar de ervaring van Brahman.

- 12. Geleidelijk oplopend naar een, twee, drie tellen,
Moet het beteugelen van alle gedachten
Met inspanning beoefend worden
Door hen die naar de ervaring van Brahman streven.**

⁸ Modificatie van het intellect, mentale activiteit.

सविकल्पजीवोऽयं ब्रह्म तन्निर्विकल्पकम् ।
अहं ब्रह्मेति वाक्येन सोऽयमर्थोऽभिधीयते ॥ १३ ॥

savikalpajīvo 'yaṁ brahma tannirvikalpakam |
aham brahmeti vākyena so 'yamartho 'bhidhīyate || 13 ||

savikalpajīvoha: het individuele Zelf geïdentificeerd met modificaties [van het intellect]; *ayam:* deze; *brahma:* Brahman; *tan:* wordt; *nirvikalpakam:* het ongedifferentieerde; *aham brahmeti vākyena:* door [de realisatie van de waarheid] de leer 'Ik ben Brahman'; *saha aryam arthata:* dat zelfde object [zoals uiteengezet in de Upaniṣads] ; *abhidhīyate:* [in deze verhandeling] uitgelegd.

**13. Dit individuele Zelf⁹ wordt uiteindelijk
Eén met Brahman, het ongedifferentieerde,
Door de realisatie van "Ik ben Brahman".
Dat is het doel van deze verhandeling.**

सविकल्पकचिद्योऽहं ब्रह्मैकं निर्विकल्पकम् ।
स्वतःसिद्धा विकल्पास्ते निरोद्धव्याः प्रयत्नतः ॥ १४ ॥

savikalpakacidyō 'haṁ brahmaikam nirvikalpakam |
svataḥsiddhā vikalpāste niroddhavyāḥ prayatnataḥ || 14 ||

savikalpakacid: het bewustzijn met modificaties (*vikalpakams*, bewustzijn bedekt met onwetendheid); *yaha saha:* dat ben ik; *brahma ekam:* [is werkelijk] één met Brahman; *nirvikalpakam:* ongedifferentieerd; *svataḥsiddhā:* vanzelfoprijzend; *vikalph:* modificaties (zijn); *te:* deze; *niroddhavyāḥ:* beteugeld moeten worden; *prayatnataḥ:* met inspanning.

**14. Bewustzijn met gedachten, ben ik¹⁰,
En één met ongedifferentieerde Brahman.
De zelfoprijzende gedachten daarom
Moeten met inspanning beteugeld worden.**

⁹ Het individuele Zelf (jīva) geïdentificeerd met modificaties [van het intellect], gedachten.

¹⁰ Jīva, gegriefd door identificatie met modificaties [van het intellect], gedachten.

शक्यः सर्वनिरोधेन समाधिर्योगिनं प्रियः ।

तदशक्तौ क्शणं रुदखेध्वा श्रद्धालुर्ब्रह्मतात्मनः ॥ १५ ॥

śakyaḥ sarvanirodhena samādhiryoginam priyaḥ |

tadaśaktau kṣaṇam ruddhvā śraddhālurbrahmatātmanah || 15 ||

śakyaḥ: moet mogelijk zijn [te verwezenlijken]; *sarvanirodhah*: volledige beteugeling; *samādhi*: samādhi [perfecte concentratie in het één zijn]; *yoginam*: van alle yogi's, wijzen; *priyaḥ*: het gewenste einde; *tadaśaktau*: in geval van onvermogen dit te doen; *kṣaṇam*: [ten minste] één ogenblik; *ruddhvā*: door beheersing van gedachten [modificaties]; *śraddhāyā*: met vertrouwen voort-zetten; *brahmatāh*: brahmaschap; *atātmanah*: je eigen.

15. Door [alle gedachten] te beteugelen wordt *Samādhi*,

Het uiteindelijke doel van alle yogi's, verwezenlijkt.

Als dat niet lukt, beteugel de gedachten voor één ogenblik

Telkens met het vertrouwen dat jij Brahman bent.

श्रद्धालुर्ब्रह्मतां स्वस्य चिन्तयेद्बुद्धिवृत्तिभिः ।

वाक्यवृत्त्या यथाशक्ति ज्ञात्वाद्वाभ्यस्यतां सदा ॥ १६ ॥

śraddhālurbrahmatām svasya cintayedbuddhivṛttibhiḥ |

vākyavṛttyā yathāśakti jñātvāddhābhyasyatām sadā || 16 ||

śraddhālu: hij die verzadigd is met vertrouwen, geloof; *svasya brahmatām*: zijn eigen Brahman zijn; *cintayed*: moet op mediteren; *buddhivṛttibhiḥ*: inderdaad, met alle vermogens van het intellect (onderscheidingsvermogen); *vākyavṛttyā*: de betekenis van de leer (Ik ben Brahman); *yathāśakti*: tot de uiterste grens van je kunnen; *jñātvā*: [de waarheid] begrepen hebbende; *ābhyasyat*: moet dat beoefend worden; *sadā*: met tussenpozen.

16. De trouwhartige moet mediteren dat hij Brahman is

Met het uiterste van zijn onderscheidingsvermogen.

Deze lering zo goed mogelijk begrepen hebbende¹¹

Contempleer altijd op deze waarheid.

¹¹ De leer van 'Ik ben Brahman'.

तच्चिन्तनं तत्कथनमन्योन्यं तत्प्रबोधनम् ।
एतदेकपरत्वं च ब्रह्माभ्यासं विदुर्बुधाः ॥ १७ ॥

*taccintanam tatkathanamanyonyam tatprabodhanam |
etadekapatvam ca brahmābhyāsam vidurbudhāḥ || 17 ||*

taccintanam: daarop gemediteerd hebbende; *tatkathanamanyonyam*: gesprek daarover; *tatprabodhanam*: elkaar verlichtend; *etadekapatvam*: dit koesterend als het opperste voleinding; *ca*: en; *brahmābhyāsam*: het in praktijk brengen van Brahman zijn (dat is eenzelvigheid met Brahman); *viduhu*: kom te weten (en onderwijst); *budhāḥ*: de wijzen.

**17. Mediterend op Dat, sprekend over Dat,
Elkaar verlichtend met Dat,
Opgelost zijnde in Dat als het opperste voleinding,
Noemen de wijzen dit alles 'contemplatie op Brahman'.**

देहात्मधीवद्ब्रह्मात्मधीदाढ्ये कृतकृत्यता ।
यदा तदायं म्रियतां मुक्तोऽसौ नात्र संशयः ॥ १८ ॥

*dehātmadhīvadbrahmātmadhīdāṛḍhye kṛtakṛtyatā |
yadā tadāyam mriyatām mukto 'sau nātra saṁśayaḥ || 18 ||*

dehātmadhīvad: zoals [de overtuiging van de gewone mens in] de gedachte dat men het lichaam is; *brahmātmadhīdāṛḍhye*: met twijfelloze overtuiging van de eenheid met Brahman; *kṛtakṛtyatā*: in de vervulling [van deze inspanning]; *yadā tadā*: waar en wanneer ook; *ayam*: hij; *mriyatām*: mag sterven; *muktaha*: is [inderdaad] bevrijd; *asau*: zo'n iemand (die deze staat heeft bereikt); *atra*: in deze; *na saṁśayaḥ*: zonder twijfel.

**18. Wanneer de overtuiging dat ātman het lichaam was,
Plaats maakt voor de twijfelloze overtuiging,
Van de eenheid van ātman en Brahman, is men volmaakt.
Wanneer die mens sterft is hij, zonder twijfel, bevrijd.**

* * *

LaghuVakyaVritti

1. Physical body is made of flesh.
Subtle body is made of impressions
together with sense organs, motor organs,
intellect and life-force present in the subtle body.
2. Causal body is ignorance.
Witness is the consciousness that illumines them.
The reflection of consciousness in the mind
is the doer of good and bad acts.
3. He (doer) travels ceaselessly,
in this life and the next, due to karma.
Pure consciousness should be distinguished
from reflected consciousness with great effort.
4. In the waking and dream states alone,
the reflection of consciousness appears.
But in deep sleep when it resolves,
pure consciousness illumines ignorance.
5. In the waking state, even silence in the mind
is illumined by pure consciousness.
Activities of the mind are also illumined by consciousness
together with the reflection of consciousness.
6. Just as water, heated by fire,
acquires heat that can burn one's body,
so too, the intellect, illumined by consciousness,
acquires its reflection and illumines other things.
7. Notions like the qualities and defects of forms, etc.
are activities of the mind.
Those activities, together with their objects,
are understood as being illumined by consciousness.
8. Distinct from the qualities and defects of those forms
is pure consciousness.
That (consciousness) conforms
to the cognitions of form, taste, etc.
9. Moment by moment, cognitions of the mind change,
but not consciousness.
Like the thread in a string of pearls,
consciousness is present in all cognitions.

10. Thread, hidden within the pearls,
can be seen between two pearls.
So too, (consciousness, hidden) by mental activities
can be seen between two cognitions.
11. When the prior cognition has subsided
and another has not yet arisen,
cognition-free consciousness
shines clearly.
12. Gradually increasing for one, two, then three moments,
the restraint of all cognitions
should be practiced with effort
by those who seek the experience of brahman.
13. This person with cognitions
is (recognized to be) cognition-free brahman
through the teaching, "I am brahman."
That is the main idea being taught.
14. The one who is consciousness with cognitions
is me -- non-separate from brahman and cognition-free.
These self-evident cognitions
are to be restrained with effort.
15. By complete restraint (of all cognitions)
samādhi, desired by yogis, is possible.
If that is not possible, then (practice) momentary restraint
with the belief that atma is brahman.
16. The faithful should meditate on one's nature as brahman
using the activities of his mind.
Having understood these teachings as much as possible,
contemplate that truth always.
17. Meditating on that, talking about that,
teaching each other about that,
being focused on that...
the wise ones call this contemplation on brahman.
18. When one's knowledge of atma being brahman is as firm
as the notion that atma is the body, then one is complete.
When that person dies,
he is liberated, without doubt.

Literatuur

LAGHU VAKYA VRITTI by Śaṅkara: Arshabodha.org.

I AM THAT, The Joy of Inner Awareness. Pravrajika Vivekaprana, 2009
Ramakrishna Sarada Mission. Pangot, India.

